

**ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**

**Βρυξέλλες, 27 Νοεμβρίου 2009 (01.12)
(OR. en)**

16772/09

**Διοργανικός φάκελος :
2009/0050 (CNS)**

LIMITE

**DROIPEN 162
MIGR 108**

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

της : Προεδρίας

προς : το Συμβούλιο

αριθ. προηγ. εγγρ. : 15996/09 DROIPEN MIGR 103

Θέμα : Πρόταση [...]για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, καθώς και για την προστασία των θυμάτων, με την οποία καταργείται η απόφαση - πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ

- Συζήτηση προσανατολισμού στο Συμβούλιο ΔΕΥ της 30ής Νοεμβρίου /1ης Δεκεμβρίου 2009

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 26 Μαρτίου 2009, η Επιτροπή υπέβαλε την πρόταση απόφασης-πλαισίου του Συμβουλίου για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, καθώς και για την προστασία των θυμάτων, με την οποία καταργείται η απόφαση - πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ.

Στο Συμβούλιο Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (ΔΕΥ) της 23ης Οκτωβρίου 2009, το Συμβούλιο έλαβε υπόψη του την πρόοδο των εργασιών και επέλυσε τα περισσότερα εκκρεμή ζητήματα του κειμένου της πρότασης, πράγμα που οδήγησε πολύ κοντά σε συμφωνία επί του κειμένου, συμπεριλαμβανομένων των αιτιολογικών παραγράφων.

Κατόπιν της συνόδου του Συμβουλίου τον Οκτώβριο, η EMA συζήτησε σύντομα την πρόταση αυτή στις 20 Νοεμβρίου 2009.

Οι ΔΑ, ΓΕ, ΙΡ, ΓΑ, ΣΝ, ΚΧ και ΣΔ διατύπωσαν επιφύλαξη κοινοβουλευτικής εξέτασης ως προς την πρόταση. Επιπλέον, μία αντιπροσωπία έχει επιφυλάξεις ως προς το άρθρο 1 παρ. 3 και το άρθρο 3, παρ. 2 στοιχείο γ), ενώ κατά την συνεδρίαση της ΕΜΑ στις 20 Νοεμβρίου 2009 η ΔΕ διατύπωσε επιφύλαξη εξέτασης γλωσσικού χαρακτήρα.

II. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, καλείται το Συμβούλιο :

- **να εγκρίνει την ουσία του κειμένου** όπως εκτίθεται στο Παράρτημα, το οποίο απηχεί την κρατούσα σήμερα συλλογική θέση επί του θέματος στο Συμβούλιο· εξυπακούεται ότι το ζήτημα θα πρέπει να εξεταστεί μεταγενέστερα υπό το πρίσμα της Συνθήκης της Λισσαβώνας,

Η εν λόγω συζήτηση προσανατολισμού θα πρέπει, κατά την Προεδρία, να εστιαστεί στο πώς η Ένωση θα μπορούσε να προοδεύσει όσον αφορά την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, υπό το πρίσμα του εγγράφου δράσης ως έχει στο έγγρ. 11450/5/09 REV 5 CRIMORG 103 JAIEX 49 RELEX 618 JAI 432 και του ενημερωτικού σημειώματος για μια θεματική συζήτηση αριθ. 16723/09 CRIMORG 176 JAIEX 92 RELEX 1141 JAI 883 DROIPEN 161 MIGR 107.

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ιδίως το άρθρο 29, το άρθρο 31, παράγραφος 1, στοιχείο ε) και το άρθρο 34 παράγραφος 2 στοιχείο β),

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου¹,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η εμπορία ανθρώπων συνιστά σοβαρό έγκλημα, το οποίο διαπράττεται συχνά στο πλαίσιο του οργανωμένου εγκλήματος, καθώς και κατάφωρη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- (2) Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αναλάβει τη δέσμευση να επιδιώξει την πρόληψη και καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, καθώς και την προστασία των δικαιωμάτων των θυμάτων της εμπορίας. Για τον σκοπό αυτό, εκδόθηκε η απόφαση-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 19ης Ιουλίου 2002, για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων², καθώς και σχέδιο της ΕΕ για βέλτιστες πρακτικές, πρότυπα και διαδικασίες για την καταπολέμηση και την πρόληψη της εμπορίας ανθρώπων (2005/C 311/01)³.
- (3) Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο υιοθετεί μια ολοκληρωμένη και ολιστική προσέγγιση όσον αφορά την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων. Μείζονες στόχοι της παρούσας απόφασης-πλαισίου είναι η πιο σθεναρή πρόληψη, δίωξη, καθώς και η προστασία των δικαιωμάτων των θυμάτων. Τα παιδιά είναι πιο ευάλωτα και συνεπώς κινδυνεύουν περισσότερο να πέσουν θύματα εμπορίας. Όλες οι διατάξεις της παρούσας απόφασης-πλαισίου θα πρέπει να εφαρμόζονται με γνώμονα το ύψιστο συμφέρον του παιδιού, σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1989 για τα δικαιώματα του παιδιού⁴.

¹ ΕΕ C , , σ. .

² ΕΕ L 203, 1.8.2002, σ. 1.

³ ΕΕ C 311, 9.12.2005, σ. 1.

⁴ Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού, η οποία εγκρίθηκε και τέθηκε προς υπογραφή, κύρωση και προσχώρηση με το ψήφισμα αριθ. 44/25 της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ της 20ής Νοεμβρίου 1989.

(4) Το πρωτόκολλο των Ηνωμένων Εθνών του 2000 για την πρόληψη, καταστολή και δίωξη της εμπορίας προσώπων, ιδίως γυναικών και παιδιών το οποίο συμπληρώνει τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά του διακρατικού οργανωμένου εγκλήματος¹ καθώς και τη σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης του 2005 για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων² αποτελούν στάδια καθοριστικής σημασίας στη διαδικασία ενίσχυσης της διεθνούς συνεργασίας κατά της εμπορίας ανθρώπων.

(5) Προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι πρόσφατες εξελίξεις στο φαινόμενο της εμπορίας ανθρώπων, η παρούσα απόφαση πλαίσιο υιοθετεί μια ευρύτερη έννοια του τί θα πρέπει να θεωρείται εμπορία ανθρώπων από εκείνη της απόφασης πλαισίου 2002/629/ΔΕΥ και ως εκ τούτου περιλαμβάνει πρόσθετες μορφές εκμετάλλευσης.

Στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης πλαισίου, η καταναγκαστική επαιτεία νοείται ως μια μορφή καταναγκαστικής εργασίας ή παροχής υπηρεσιών όπως ορίζεται στη σύμβαση ΔΟΕ αριθ. 29 όσον αφορά την καταναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία, της 29ης Ιουνίου 1930. Συνεπώς, η εκμετάλλευση της επαιτείας εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ορισμού της εμπορίας ανθρώπων μόνον εφόσον συντρέχουν όλα τα στοιχεία της καταναγκαστικής εργασίας ή παροχής υπηρεσιών. Με βάση τη σχετική νομολογία, η ισχύς της ενδεχόμενης συναίνεσης για την παροχή της σχετικής υπηρεσίας θα αξιολογείται ανά περίπτωση. Όσον αφορά ωστόσο τα παιδιά, δεν θεωρείται ποτέ έγκυρη η ενδεχόμενη συναίνεση.

Ο όρος «εκμετάλλευση εγκληματικών δραστηριοτήτων» νοείται ως η εκμετάλλευση ατόμου για τη διάπραξη, μεταξύ άλλων, δραστηριοτήτων όπως κλοπή πορτοφολιών, κλοπή καταστημάτων και άλλες εγκληματικές δραστηριότητες που υπόκεινται σε κυρώσεις και ενέχουν οικονομικά οφέλη.

Ο ορισμός καλύπτει επίσης την εμπορία ανθρώπων με σκοπό την αφαίρεση οργάνων, η οποία μπορεί να συνδεθεί με το εμπόριο οργάνων και συνιστά σοβαρή παραβίαση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και σωματικής ακεραιότητας.

¹ Πρωτόκολλο των Ηνωμένων Εθνών για την πρόληψη, την καταστολή και τη δίωξη της εμπορίας προσώπων, ιδίως γυναικών και παιδιών, το οποίο συμπληρώνει τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά του διακρατικού οργανωμένου εγκλήματος, Παλέρμο, 2000.

² Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την ανάληψη δράσης κατά της εμπορίας ανθρώπων, Βαρσοβία, 16.5.2005, Συνθήκες του Συμβουλίου της Ευρώπης, σειρά Ν. 197.

(6) Τα επίπεδα των κυρώσεων στην παρούσα απόφαση πλαίσιο αντικατοπτρίζουν την αυξανόμενη ανησυχία μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά την ανάπτυξη του φαινομένου της εμπορίας ανθρώπων. Λαμβάνοντας υπόψη τη σοβαρότητα του εγκλήματος, οι ποινές θα πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αποτρεπτικές και αναλογικές. Όταν γίνεται αναφορά, βάσει της παρούσας απόφασης πλαισίου, στην παράδοση, η αναφορά αυτή πρέπει να ερμηνεύεται σύμφωνα με την απόφαση πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών. Όταν το αδίκημα είναι ιδιαίτερα σοβαρό, παραδείγματος χάριν όταν έχει τεθεί σε κίνδυνο η ζωή του θύματος ή χρησιμοποιήθηκε σοβαρή βία ή η βία χρησιμοποιήθηκε κατά ιδιαίτερα ευάλωτου θύματος, όπως τα παιδιά, αυτό θα πρέπει να αντικατοπτρίζεται σε αυστηρότερες ποινές.

(7) Τα θύματα εμπορίας ανθρώπων θα πρέπει, σύμφωνα με τις βασικές αρχές δικαίου των σχετικών κρατών μελών, να προστατεύονται από τη δίωξη ή την επιβολή κυρώσεων για εγκληματικές δραστηριότητες όπως η χρήση πλαστών εγγράφων ή αδικήματα που προβλέπονται στη νομοθεσία περί πορνείας ή μετανάστευσης, τις οποίες υποχρεώθηκαν να διαπράξουν ως άμεση συνέπεια του γεγονότος ότι υπόκεινται σε εμπορία ανθρώπων. Σκοπός της προστασίας αυτής είναι η διαφύλαξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των θυμάτων, η αποφυγή περαιτέρω θυματοποίησης και η ενθάρρυνση των θυμάτων να προσέρχονται ως μάρτυρες στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών κατά των δραστών. Η διαφύλαξη αυτή δεν εξαιρεί τη δίωξη ή την επιβολή κυρώσεων για αδικήματα που ένα άτομο έχει αυτοβούλως διαπράξει ή έχει συμμετάσχει στη διάπραξή τους.

(8) Για τη διασφάλιση επιτυχών ερευνών και διώξεων των αδικημάτων εμπορίας ανθρώπων, θα πρέπει να διατίθενται στους υπευθύνους για την έρευνα και δίωξη των αδικημάτων αυτών, τα μέσα έρευνας που χρησιμοποιούνται σε υποθέσεις οργανωμένου εγκλήματος ή άλλες υποθέσεις σοβαρών εγκλημάτων, στα οποία περιλαμβάνονται η παρακολούθηση των επικοινωνιών, η διακριτική παρακολούθηση περιλαμβανομένης της ηλεκτρονικής επιτήρησης, παρακολούθησης τραπεζικών λογαριασμών ή άλλες οικονομικές έρευνες.

(9) Ενώ η οδηγία 2004/81/ΕΚ¹ προβλέπει την έκδοση τίτλου παραμονής για τα θύματα εμπορίας ανθρώπων που είναι υπήκοοι τρίτων χωρών και η οδηγία 2004/38/ΕΚ² ρυθμίζει την άσκηση από τους πολίτες της Ένωσης και τα μέλη των οικογενειών τους του δικαιώματος να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας από την απέλαση, η παρούσα απόφαση πλαίσιο θεσπίζει ειδικά προστατευτικά μέτρα για κάθε θύμα εμπορίας ανθρώπων.

¹ ΕΕ L 261, 6.8.2004, σ. 19.

² ΕΕ L 158, 30.4.2004, σ. 77.

Ως εκ τούτου η παρούσα απόφαση πλαίσιο δεν ασχολείται με τους όρους παραμονής τους στην επικράτεια των κρατών μελών ή με οποιοδήποτε άλλο θέμα εμπίπτει στην κοινοτική αρμοδιότητα.

(10) Τα θύματα εμπορίας ανθρώπων πρέπει να μπορούν να ασκήσουν αποτελεσματικά τα δικαιώματά τους. Συνεπώς θα πρέπει να παρέχεται στα θύματα βοήθεια και στήριξη πριν, κατά τη διάρκεια και για εύλογο χρονικό διάστημα μετά τις ποινικές διαδικασίες. Η παρεχόμενη βοήθεια και στήριξη θα περιλαμβάνει τουλάχιστον μια ελάχιστη δέσμη μέτρων τα οποία είναι απαραίτητα ώστε να παράσχουν στα θύματα τη δυνατότητα να συνέλθουν και να διαφύγουν από τους εμπόρους. Κατά την εφαρμογή στην πράξη των μέτρων αυτών, βάσει ατομικής αξιολόγησης που διεξάγεται σύμφωνα με τις εθνικές διαδικασίες, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι συνθήκες και οι ανάγκες του οικείου ατόμου.

Η βοήθεια και στήριξη παρέχεται στα άτομα μόλις υπάρξουν εύλογες ενδείξεις ότι το άτομο αυτό έχει πέσει θύμα εμπορίας, ανεξαρτήτως της βούλησής του να καταθέσει ως μάρτυρας.

Η βοήθεια θα παρέχεται άνευ όρων έως ότου οι αρμόδιες αρχές λάβουν τελική απόφαση όσον αφορά την προθεσμία περίσκεψης και την άδεια διαμονής, ή αναγνωριστεί με άλλο τρόπο ότι το άτομο έπεσε θύμα εμπορίας ανθρώπων. Εάν, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας ταυτοποίησης ή τη λήξη της προθεσμίας περίσκεψης, το άτομο δεν θεωρείται επιλέξιμο για την απόκτηση άδειας διαμονής ή δεν διαθέτει με άλλο τρόπο νόμιμη κατοικία στη χώρα, το οικείο κράτος μέλος δεν υποχρεούται να συνεχίσει να παρέχει βοήθεια και στήριξη στο άτομο αυτό δυνάμει της παρούσας απόφασης πλαισίου.

Εφόσον απαιτείται, εκτιμώντας τις περιστάσεις όπως η συνεχιζόμενη ιατρική περίθαλψη λόγω σοβαρών σωματικών ή ψυχολογικών συνεπειών του εγκλήματος, ή εάν κινδυνεύει η ασφάλεια του θύματος επειδή είναι μάρτυρας σε ποινικές διαδικασίες, η βοήθεια και η στήριξη θα εξακολουθήσουν για ένα εύλογο διάστημα μετά τις ποινικές διαδικασίες.

(11) Η απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2001, σχετικά με το καθεστώς των θυμάτων σε ποινικές διαδικασίες (2001/220/ΔΕΥ) θεσπίζει σειρά δικαιωμάτων των θυμάτων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προστασίας και αποζημίωσης.

Επιπροσθέτως τα θύματα εμπορίας ανθρώπων θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε δωρεάν νομικές συμβουλές και σε νομική εκπροσώπηση, μεταξύ άλλων και με σκοπό την απαίτηση αποζημίωσης. Σκοπός των νομικών συμβουλών είναι να διευκολύνει τα θύματα να ενημερώνονται και να λαμβάνουν συμβουλές ως προς τις διάφορες δυνατότητες που τους παρέχονται. Η παροχή νομικών συμβουλών και η νομική εκπροσώπηση θα πρέπει να παρέχονται δωρεάν τουλάχιστον στις περιπτώσεις κατά τις οποίες τα θύματα δεν έχουν οικονομικούς πόρους, κατά τρόπο που να συνάδει με τις εσωτερικές διαδικασίες των κρατών μελών. Καθόσον τα παιδιά που έχουν πέσει θύματα ειδικότερα, ενδέχεται να μην διαθέτουν τους πόρους αυτούς, στην πράξη οι νομικές συμβουλές και η νομική εκπροσώπηση θα τους παρέχεται δωρεάν. Περαιτέρω, βάσει ατομικής αξιολόγησης του κινδύνου, η οποία διεξάγεται σύμφωνα με τις εθνικές διαδικασίες, θα πρέπει να προστατεύονται από αντίποινα, εκφοβισμούς και από τον κίνδυνο της εκ νέου εμπορίας τους.

(12) Τα θύματα της εμπορίας ανθρώπων, τα οποία υφίστανται τις συνέπειες της κατάχρησης και της εξευτελιστικής μεταχείρισης όπως η σεξουαλική εκμετάλλευση, ο βιασμός, οι πρακτικές δουλείας ή της εμπορίας οργάνων που συνδέεται με το έγκλημα της εμπορίας, θα πρέπει να προστατεύονται από την επακόλουθη θυματοποίηση και τα ψυχικά τραύματα που συνεπάγεται ο τρόπος διεξαγωγής της ποινικής διαδικασίας. Για το σκοπό αυτό, τα θύματα εμπορίας ανθρώπων θα πρέπει, βάσει των ατομικών αναγκών εκάστου θύματος, να απολαμβάνουν ειδικής μεταχείρισης κατά τη διάρκεια των ποινικών υποθέσεων και διαδικασιών. Κατά την αξιολόγηση των ατομικών αναγκών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη περιστάσεις, όπως η ηλικία, η εγκυμοσύνη, η υγεία, η αναπηρία ή άλλες προσωπικές περιστάσεις, καθώς και οι σωματικές ή ψυχολογικές συνέπειες της εγκληματικής δραστηριότητας της οποίας υπήρξαν θύματα. Εάν θα παρέχεται η μεταχείριση και με ποιο τρόπο θα παρέχεται, θα αποφασίζεται, ανά περίπτωση, σύμφωνα με τους λόγους που καθορίζει η εθνική νομοθεσία, οι κανόνες εκτίμησης του δικαστηρίου, πρακτικής ή καθοδήγησης.

(13) Πέραν των μέτρων που προορίζονται για όλα τα θύματα εμπορίας ανθρώπων, κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να διασφαλίσει την εφαρμογή ειδικών μέτρων βοήθειας, στήριξης και προστασίας στα παιδιά που πέφτουν θύματα. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να εφαρμόζονται προς το συμφέρον των παιδιών σύμφωνα με τη Σύμβαση των ΗΕ για τα δικαιώματα του παιδιού.

Όταν η ηλικία του ατόμου που έπεσε θύμα εμπορίας ανθρώπων είναι αβέβαιη και υπάρχουν λόγοι να πιστεύεται ότι το πρόσωπο είναι κάτω των δέκα οκτώ ετών, το άτομο θεωρείται κατά τεκμήριο παιδί και τυγχάνει άμεσης πρόσβασης σε βοήθεια, στήριξη και προστασία.

Τα μέτρα βοήθειας και στήριξης προς τα παιδιά που έχουν πέσει θύματα πρέπει να αποσκοπούν στη σωματική και ψυχοκοινωνική αποκατάστασή τους και στην εξεύρεση μόνιμης λύσης για τα εν λόγω άτομα.

Εκτιμώντας ότι τα παιδιά που πέφτουν θύματα εμπορίας ανθρώπων είναι ιδιαίτερα ευάλωτα, θα πρέπει να παρέχονται πρόσθετα μέτρα προστασίας του παιδιού κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων των ποινικών υποθέσεων και διαδικασιών.

(14) Κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να θεσπίσει και/ή να ενισχύσει τις πολιτικές παρεμπόδισης της εμπορίας ανθρώπων καθώς επίσης να λάβει μέτρα για την αποθάρρυνση της ζήτησης που ευνοεί όλες τις μορφές εκμετάλλευσης, και τούτο μέσω της έρευνας, της πληροφόρησης, της ευαισθητοποίησης και της εκπαίδευσης. Κατά τις πρωτοβουλίες αυτές, κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να προσεγγίζει το θέμα λαμβάνοντας υπόψη τη διάσταση του φύλου και τα δικαιώματα των παιδιών.

(15) Η οδηγία 2009/52/EK της 18ης Ιουνίου 2009 σχετικά με την επιβολή ελάχιστων προτύπων όσον αφορά τις κυρώσεις στους εργοδότες που απασχολούν παράνομα διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών¹ προβλέπει την επιβολή κυρώσεων στους εργοδότες που απασχολούν παράνομα διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίοι, μολονότι δεν έχουν κατηγορηθεί ή καταδικαστεί για εμπορία ανθρώπων, χρησιμοποιούν την εργασία ή τις υπηρεσίες προσώπου, γνωρίζοντας ότι το συγκεκριμένο πρόσωπο είναι θύμα εμπορίας. Πέραν αυτού, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο επιβολής κυρώσεων σε εκείνους που χρησιμοποιούν οποιαδήποτε υπηρεσία παρέχεται από θύμα εμπορίας, γνωρίζοντας ότι πρόκειται για θύμα εμπορίας. Αυτή η ευρύτερη ποινικοποίηση θα μπορούσε να συμπεριλάβει εργοδότες νομίμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών και υπηκόων της ΕΕ, καθώς και τους αγοραστές σεξουαλικών υπηρεσιών από οποιοδήποτε θύμα εμπορίας, ανεξαρτήτως της εθνικότητάς τους.

(16) Θα πρέπει να δημιουργηθούν από τα κράτη μέλη, κατά τρόπο που θεωρούν πρόσφορο σύμφωνα με την εσωτερική τους οργάνωση, και λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη δημιουργίας ελάχιστων δομών με εντοπισμένα καθήκοντα, εθνικά συστήματα παρακολούθησης, όπως οι εθνικοί εισηγητές ή ανάλογοι μηχανισμοί, με σκοπό τη διενέργεια εκτιμήσεων σχετικά με τις τάσεις που επικρατούν στον τομέα της εμπορίας ανθρώπων, τη στάθμιση των αποτελεσμάτων των δράσεων κατά της εμπορίας, καθώς και την τακτική υποβολή εκθέσεων στις σχετικές εθνικές αρχές.

¹ ΕΕ L 126, 30.6.2009, σ. 24.

(17) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας απόφασης-πλαίσιου, ειδικότερα η καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από μόνα τα κράτη μέλη και μπορεί, ως εκ τούτου, λόγω της κλίμακας και των συνεπειών της, να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως αυτή διατυπώνεται στο άρθρο 2 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στο άρθρο 5 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο τελευταίο αυτό άρθρο, η παρούσα απόφαση-πλαίσιο δεν υπερβαίνει το μέτρο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του υπόψη στόχου.

(18) Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως δε την αρχή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, την απαγόρευση της δουλείας, της αναγκαστικής εργασίας και της εμπορίας ανθρώπων, την απαγόρευση των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, τα δικαιώματα του παιδιού, το δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια, την ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης, την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου, καθώς και τις αρχές της νομιμότητας και της αναλογικότητας αξιοποιούνων πράξεων και ποινών. Ειδικότερα, η παρούσα απόφαση-πλαίσιο επιδιώκει να εξασφαλίσει την πλήρη τήρηση αυτών των δικαιωμάτων και αρχών.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ-ΠΛΑΙΣΙΟ:

Άρθρο 1

Αδικήματα σχετικά με την εμπορία ανθρώπων

1. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε οι εκ προθέσεως τελούμενες ακόλουθες πράξεις να επισύρουν ποινή :

Τη στρατολόγηση, μεταφορά, μεταβίβαση, υπόθαλψη ή παραλαβή ατόμων, συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής ή μεταβίβασης του ελέγχου επί του προσώπου αυτού μέσω απειλής ή χρήσης βίας ή άλλων μορφών εξαναγκασμού, μέσω απαγωγής, απάτης, εξαπάτησης, κατάχρησης εξουσίας ή ευάλωτης θέσης ή μέσω πληρωμής ή ωφελημάτων για την εξασφάλιση της συμφωνίας ατόμου που ασκεί έλεγχο επί άλλου, με σκοπό την εκμετάλλευση.

2. Η ευάλωτη θέση προκύπτει όταν το πρόσωπο δεν έχει άλλη πραγματική ή παραδεκτή επιλογή από το να υποστεί τη συγκεκριμένη κατάχρηση.
3. Η εκμετάλλευση περιλαμβάνει, τουλάχιστον, την εκμετάλλευση της εκπόρνευσης άλλων ή άλλες μορφές σεξουαλικής εκμετάλλευσης, την καταναγκαστική παροχή εργασίας ή υπηρεσιών, μεταξύ των οποίων και η επαιτεία¹, τη δουλεία ή άλλες πρακτικές παρεμφερείς προς τη δουλεία, την υποτέλεια, ή την εκμετάλλευση εγκληματικών δραστηριοτήτων² ή την αφαίρεση οργάνων³.
4. Η συναίνεση θύματος εμπορίας ανθρώπων με σκοπό την εκμετάλλευσή του, σκοπούμενη ή πραγματική, είναι άνευ σημασίας εάν έχουν χρησιμοποιηθεί τα μέσα που προσδιορίζονται στην παράγραφο 1.
5. Όταν η πράξη που αναφέρεται στην παράγραφο 1 αφορά παιδί, συνιστά αξιόποινη πράξη εμπορίας ανθρώπων ακόμη και εάν δεν έχουν χρησιμοποιηθεί τα μέσα που προσδιορίζονται στην παράγραφο 1.
6. Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης-πλαίσιου, ως «παιδί» νοείται κάθε πρόσωπο ηλικίας κάτω των δεκαοκτώ ετών.

Άρθρο 2

Ηθική αυτουργία, υποβοήθηση και συνέργεια και απόπειρα

Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα ώστε η ηθική αυτουργία, υποβοήθηση και συνέργεια ή απόπειρα διάπραξης ενός εκ των αδικημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 1 να συνιστά αξιόποινη πράξη.

¹ ΓΕ: επιφύλαξη επί της ουσίας.

² ΓΕ: επιφύλαξη επί της ουσίας.

³ ΓΕ: επιφύλαξη επί της ουσίας.

Ποινές

1. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλίζεται ότι τα αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 1 τιμωρούνται με ποινές στερητικές της ελευθερίας, μέγιστης διάρκειας πέντε έως δέκα ετών τουλάχιστον.
2. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα ώστε να διασφαλίζει ότι τα αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 1 τιμωρούνται με στερητική της ελευθερίας ποινή το ανώτατο όριο της οποίας ανέρχεται τουλάχιστον σε δέκα έτη όταν αυτά έχουν διαπραχθεί υπό οιαδήποτε από τις ακόλουθες περιστάσεις:
 - α) το έγκλημα εξέθεσε εκ προθέσεως ή εκ βαρείας αμελείας σε κίνδυνο την ζωή του θύματος·
 - β) κατά τη διάπραξη του αδικήματος χρησιμοποιήθηκε σοβαρή βία, ή προκλήθηκε ιδιαίτερα σοβαρή σωματική βλάβη στο θύμα.
 - γ) το αδίκημα διαπράχθηκε εναντίον ιδιαίτερα ευάλωτου προσώπου, το οποίο βάσει της απόφασης πλαισίου, περιλαμβάνει τουλάχιστον το σύνολο των παιδιών που πέφτουν θύματα ²,
 - δ) το αδίκημα διαπράχθηκε στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης κατά την έννοια της απόφασης-πλαισίου 2008/841/ΔΕΥ³.
3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι τα αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 2 τιμωρούνται με αποτελεσματικές, σύμφωνες προς την αρχή της αναλογικότητας και αποτρεπτικές ποινικές κυρώσεις που ενδέχεται να συνεπάγονται παράδοση.
4. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα ώστε να διασφαλίζει ότι τα αδικήματα που διαπράττονται από δημόσιους λειτουργούς κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους θεωρούνται ως επιβαρυντική περίπτωση.

¹ Η ΕΠΙΤΡ. διατύπωσε γενική επιφύλαξη ως προς την αναδιατύπωση του παρόντος άρθρου και υπογράμμισε την ανάγκη περαιτέρω προσέγγισης και βαρύτερων ποινών.

² ΓΕ: επιφύλαξη επί της ουσίας για την παράγραφο 2, στοιχείο γ). Η ΕΠΙΤΡ διατύπωσε επιφύλαξη επί της ουσίας ως προς τον περιορισμό της υποχρέωσης να ορίζεται επιβαρυντική περίπτωση μόνο για τα παιδιά.

³ ΕΕ L 300 της 11.11.2008, σ. 42.

Ευθύνη νομικών προσώπων

1. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα ώστε να διασφαλίζει ότι τα νομικά πρόσωπα μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνα για ένα εκ των αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 1 και 2, το οποίο διαπράττεται προς όφελός τους από οποιοδήποτε πρόσωπο που ενεργεί είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου και το οποίο κατέχει ιθύνουσα θέση εντός του νομικού προσώπου, βάσει:
 - α) σε αρμοδιότητα εκπροσώπησης του νομικού προσώπου.
 - β) εξουσίας λήψης αποφάσεων εξ ονόματος του νομικού προσώπου, ή
 - γ) εξουσίας άσκησης ελέγχου εντός του νομικού προσώπου.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν επίσης ότι τα νομικά πρόσωπα μπορεί να υπέχουν ευθύνη όταν η έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου, από πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1, κατέστησε εφικτή τη διάπραξη του ποινικού αδικήματος που ορίζεται στα άρθρα 1 και 2 προς όφελος του συγκεκριμένου νομικού προσώπου από πρόσωπο το οποίο τελεί υπό την εξουσία του.
3. Η ευθύνη του νομικού προσώπου βάσει των παραγράφων 1 και 2 δεν αποκλείει την άσκηση ποινικής δίωξης κατά φυσικών προσώπων τα οποία είναι αυτουργοί, ηθικοί αυτουργοί ή συνεργοί στα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 1 και 2.
4. Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης-πλασίου, ως «νομικό πρόσωπο» νοείται κάθε οντότητα που έχει νομική προσωπικότητα βάσει του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου, εξαιρουμένων των κρατών ή των δημόσιων οργανισμών κατά την άσκηση της κρατικής εξουσίας, καθώς και των διεθνών οργανισμών δημοσίου δικαίου.

Άρθρο 5

Κυρώσεις κατά νομικών προσώπων

Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα ώστε να διασφαλίζει ότι το νομικό πρόσωπο το οποίο υπέχει ευθύνη βάσει του άρθρου 4 παράγραφοι 1) και 2) υπόκειται σε αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται χρηματικές ποινές ή πρόστιμα, και, ενδεχομένως, άλλες κυρώσεις, όπως:

- α) αποκλεισμός από δημόσιες παροχές ή ενισχύσεις,
- β) μέτρα προσωρινής ή οριστικής απαγόρευσης της άσκησης εμπορικής δραστηριότητας,
- γ) θέση υπό δικαστική εποπτεία,
- δ) δικαστική εκκαθάριση,
- ε) προσωρινό ή οριστικό κλείσιμο των εγκαταστάσεων που χρησιμοποιήθηκαν για τη διάπραξη του αδικήματος.

Άρθρο 6

Μη δίωξη ή μη επιβολή κυρώσεων στο θύμα

Κάθε κράτος μέλος προβλέπει, σύμφωνα με τις θεμελιώδεις αρχές του δικαίου του, τη δυνατότητα μη δίωξης ή επιβολής ποινών σε θύματα εμπορίας ανθρώπων για τη συμμετοχή τους σε παράνομες δραστηριότητες ως άμεση συνέπεια του γεγονότος ότι χρησιμοποιήθηκε εις βάρος τους ένα από τα αθέμιτα μέσα που αναφέρονται στο άρθρο 1.

Άρθρο 7

Έρευνα και δίωξη

1. Κάθε κράτος μέλος διασφαλίζει ότι η ανάκριση ή η δίωξη αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 1 και 2 δεν εξαρτάται από καταγγελία ή κατηγορία προερχόμενη από το θύμα της αξιόποινης πράξης και ότι η ποινική διαδικασία μπορεί να συνεχιστεί ακόμη και αν το θύμα έχει αποσύρει την κατάθεσή του¹.

¹ Κατά την στιγμή της έκδοσης του παρόντος μέσου, η IP θα προβεί σε μονομερή δήλωση στην οποία θα δηλώνει ότι, δυνάμει του εθνικού δικαίου, η IP ενδέχεται να μη μπορεί να προχωρήσει σε δίωξη εφόσον αυτή εξαρτάται πλήρως από κατάθεση μάρτυρα.

2. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα προκειμένου, εφόσον οφείλεται στη βαρύτητα του αδικήματος, να διευκολύνει τη δίωξη αδικήματος που αναφέρεται στα άρθρα 1 και 2 για ικανό χρονικό διάστημα μετά την ενηλικίωση του.
3. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα ώστε να διασφαλίζει ότι τα πρόσωπα, οι μονάδες ή οι υπηρεσίες που είναι υπεύθυνα για τη διερεύνηση ή τη δίωξη των αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 1 και 2 εκπαιδεύονται αναλόγως.
4. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα ώστε να διασφαλίζει ότι αποτελεσματικά μέσα έρευνας, όπως εκείνα που χρησιμοποιούνται σε υποθέσεις οργανωμένου εγκλήματος ή άλλες υποθέσεις σοβαρών εγκλημάτων, τίθενται στη διάθεση των προσώπων, μονάδων ή υπηρεσιών που είναι αρμόδιες για τη διερεύνηση ή τη δίωξη των αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 1 και 2.

Άρθρο 8

Δικαιοδοσία

1. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα ώστε να θεμελιώσει τη δικαιοδοσία του επί των αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 1 και 2 όταν:
 - α) το αδίκημα διαπράττεται, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, στην επικράτειά του· ή
 - β) ο δράστης του αδικήματος είναι υπήκοός του ή έχει τη συνήθη διαμονή του στο έδαφός του, ή
 - γ) το αδίκημα διαπράττεται εναντίον υπηκόου του ή προσώπου που έχει τη συνήθη διαμονή του στο έδαφός του, ή
 - δ) το αδίκημα διαπράττεται προς όφελος νομικού προσώπου εγκατεστημένου στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους.
2. Κάθε κράτος μέλος μπορεί να αποφασίσει ότι δεν θα εφαρμόζει, ή ότι θα εφαρμόζει μόνον σε συγκεκριμένες περιπτώσεις ή περιστάσεις, τους κανόνες περί δικαιοδοσίας που εκτίθενται στην παράγραφο 1, στοιχείο β) ως προς τα αδικήματα ο δράστης των οποίων έχει τη συνήθη διαμονή του στο έδαφός του, στην παράγραφο 1, στοιχεία γ) και δ), εφόσον το αδίκημα διαπράττεται έξω από το έδαφός του.

3. Όσον αφορά τη δίωξη αδικήματος που αναφέρεται στα άρθρα 1 και 2 και διαπράχθηκε εκτός του εδάφους του κράτους μέλους, όταν πρόκειται για την παράγραφο 1 στοιχείο β), κάθε κράτος μέλος, στο πλαίσιο της εφαρμογής εκ μέρους του της παραγράφου 2, λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα ώστε να διασφαλίζει ότι η θεμελίωση της δικαιοδοσίας του δεν εξαρτάται από τον όρο:
- α) ότι οι πράξεις συνιστούν ποινικά αδικήματα στον τόπο που εκτελέστηκαν, ή
 - β) ότι η δίωξη μπορεί να κινηθεί μόνο κατόπιν αναφοράς του θύματος στον τόπο τέλεσης του αδικήματος ή καταγγελίας από το κράτος του τόπου όπου διαπράχθηκε το αδίκημα.
4. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου και την Επιτροπή αναλόγως όταν αποφασίζουν να εφαρμόζουν την παράγραφο 2, αναφέροντας, οσάκις ενδείκνυται, τις ειδικές περιπτώσεις ή περιστάσεις στις οποίες εφαρμόζεται η παρούσα απόφαση.

Άρθρο 9

Βοήθεια και στήριξη των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων

1. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα ώστε να διασφαλίζει ότι παρέχεται βοήθεια στα θύματα πριν, κατά και για εύλογο χρονικό διάστημα μετά την ποινική διαδικασία, που τους παρέχει τη δυνατότητα να ασκούν τα δικαιώματα που ορίζονται στην απόφαση-πλαίσιο 2001/220/ΔΕΥ, της 15ης Μαρτίου 2001, για το καθεστώς των θυμάτων σε ποινικές διαδικασίες, καθώς και στην παρούσα απόφαση-πλαίσιο.
2. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα ώστε να διασφαλίζει ότι παρέχεται βοήθεια και στήριξη στα πρόσωπα εφόσον οι αρμόδιες αρχές έχουν κάποια εύλογη ένδειξη ότι έχει διαπραχθεί εις βάρος τους ένα εκ των αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 1 και 2.
3. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για τη θέσπιση των κατάλληλων μηχανισμών για την έγκαιρη ταυτοποίηση, βοήθεια και στήριξη των θυμάτων, σε συνεργασία με σχετικούς οργανισμούς στήριξης των θυμάτων.

4. Στα μέτρα βοήθειας και στήριξης που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 περιλαμβάνονται τουλάχιστον, συνθήκες διαβίωσης που να εξασφαλίζουν τη συντήρησή τους με μέτρα όπως κατάλληλη και ασφαλής στέγη και υλική βοήθεια, καθώς και αναγκαία ιατρική περίθαλψη συμπεριλαμβανομένης της ψυχολογικής βοήθειας, παροχή συμβουλών και πληροφοριών, και υπηρεσίες μετάφρασης και διερμηνείας, όταν υπάρχει ανάγκη. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για τα θύματα με ειδικές ανάγκες.

Άρθρο 10

Προστασία των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων στη διερεύνηση ποινικών υποθέσεων και σε ποινικές διαδικασίες

1. Τα μέτρα προστασίας που αναφέρονται στο παρόν άρθρο εφαρμόζονται επιπροσθέτως των δικαιωμάτων που περιλαμβάνονται στην απόφαση πλαίσιο 2001/220/ΔΕΥ.
2. Κάθε κράτος μέλος διασφαλίζει ότι τα θύματα εμπορίας ανθρώπων έχουν πρόσβαση σε νομικές συμβουλές, και, ανάλογα με το ρόλο των θυμάτων στην οικεία δικαιοσύνη, σε νομική εκπροσώπηση για τους ίδιους λόγους που προβλέπει η εθνική νομοθεσία για τον εναγόμενο, μεταξύ άλλων και με σκοπό την απαίτηση αποζημίωσης. Η παροχή νομικών συμβουλών και η νομική εκπροσώπηση πρέπει να παρέχονται δωρεάν στις περιπτώσεις κατά τις οποίες τα θύματα δεν έχουν οικονομικούς πόρους.
3. Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων της υπεράσπισης, τα κράτη μέλη επιτρέπουν, εφόσον συνάδει με τις θεμελιώδεις αρχές του δικαίου τους και κατά περίπτωση, να μην αποκαλύπτεται η ταυτότητα των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων¹.
4. Κάθε κράτος μέλος διασφαλίζει ότι τα θύματα εμπορίας ανθρώπων απολαμβάνουν της κατάλληλης προστασίας βάσει ατομικής αξιολόγησης του κινδύνου, μεταξύ άλλων, με πρόσβαση σε προγράμματα προστασίας μαρτύρων ή άλλα παρόμοια προγράμματα, εφόσον συντρέχουν λόγοι και σύμφωνα με τους λόγους που καθορίζει η εθνική νομοθεσία ή οι διαδικασίες.

¹ Κατά την έκδοση της παρούσας απόφασης πλαισίου, η ΙΤ θα προβεί σε μονομερή δήλωση σύμφωνα με την οποία η χρήση ανώνυμων μαρτύρων αντιτίθεται στις συνταγματικές αρχές της.

5. Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων άμυνας, και βάσει ατομικής αξιολόγησης των προσωπικών περιστάσεων του θύματος από τις αρμόδιες αρχές, κάθε κράτος μέλος διασφαλίζει ότι τα θύματα της εμπορίας ανθρώπων δικαιούνται ειδικής μεταχείρισης με σκοπό την πρόληψη επακόλουθης θυματοποίησης αποφεύγοντας, στο μέτρο του δυνατού και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την εθνική νομοθεσία καθώς και τους κανόνες εκτίμησης του δικαστηρίου, πρακτικής ή καθοδήγησης:
- α) την άσκοπη επανάληψη των ακροάσεων στη διάρκεια της έρευνας, της δίωξης και της δίκης,
 - β) κάθε οπτική επαφή μεταξύ θυμάτων και δραστών συμπεριλαμβανομένης της κατάθεσης όπως ακροάσεις και κατ' αντιπαράσταση εξέταση, λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέσα μεταξύ των οποίων η χρήση τεχνολογιών επικοινωνίας,
 - γ) κάθε κατάθεση σε δημόσια συνεδρίαση,
 - δ) περιττές ερωτήσεις σχετικά με την ιδιωτική ζωή.

Άρθρο 11

Γενικές διατάξεις ως προς μέτρα βοήθειας, στήριξης και προστασίας για τα παιδιά που πέφτουν θύματα εμπορίας ανθρώπων

1. Στα παιδιά που πέφτουν θύματα εμπορίας ανθρώπων παρέχεται βοήθεια, στήριξη και προστασία, λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντα του παιδιού.
2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, όταν η ηλικία του προσώπου έπεσε θύμα εμπορίας ανθρώπων είναι αβέβαιη και υπάρχουν λόγοι να πιστεύεται ότι το πρόσωπο είναι παιδί, το πρόσωπο θεωρείται κατά τεκμήριο παιδί και τυγχάνει άμεσης πρόσβασης σε βοήθεια, στήριξη και προστασία σύμφωνα με τα άρθρα 12 και 13.

Βοήθεια και στήριξη στα παιδιά που πέφτουν θύματα εμπορίας ανθρώπων

1. Τα μέτρα βοήθειας και στήριξης που αναφέρονται στο παρόν άρθρο εφαρμόζονται επιπροσθέτως των διατάξεων του άρθρου 9.
2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι οι ειδικές ενέργειες για την παροχή βοήθειας και στήριξης στα παιδιά που πέφτουν θύματα εμπορίας, βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, ως προς την σωματική και ψυχοκοινωνική αποκατάστασή τους, εφαρμόζονται μετά από προσωπική αξιολόγηση των ειδικών περιστάσεων καθενός από τα θύματα παιδικής ηλικίας ξεχωριστά, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις, τις ανάγκες και τις ανησυχίες του παιδιού.
3. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει μέτρα, κατά περίπτωση και εφόσον είναι εφικτό, για την παροχή βοήθειας και στήριξης στις οικογένειες των παιδιών που πέφτουν θύματα ανθρωπίνης εμπορίας, όταν η οικογένεια είναι εγκατεστημένη στο κράτος μέλος. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη, κατά περίπτωση και κατά το δυνατόν, εφαρμόζουν στην οικογένεια τις διατάξεις του άρθρου 4 της απόφασης-πλαίσιο 2001/220/ΔΕΥ του Συμβουλίου.

**Προστασία των παιδιών που πέφτουν θύματα εμπορίας ανθρώπων
στη διερεύνηση ποινικών υποθέσεων και σε ποινικές διαδικασίες**

1. Τα μέτρα προστασίας που αναφέρονται στο παρόν άρθρο εφαρμόζονται επιπροσθέτως των διατάξεων του άρθρου 10.
2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν σε ποινικές υποθέσεις και διαδικασίες, ανάλογα με το ρόλο των θυμάτων στην οικεία δικαιοσύνη, ότι οι δικαστικές αρχές μπορούν να διορίσουν ειδικό αντιπρόσωπο για το παιδί που έχει πέσει θύμα εμπορίας ανθρώπων, στην περίπτωση που, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, οι φορείς της γονικής μέριμνας αποκλείονται από την αντιπροσώπευση του παιδιού ως αποτέλεσμα σύγκρουσης συμφερόντων μεταξύ αυτών και του θύματος, ή στην περίπτωση που το παιδί είναι ασυνόδευτο.

3. Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων της υπεράσπισης, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι στη διερεύνηση ποινικών υποθέσεων σχετικά με τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 1 έως 2:
- α) οι συνεντεύξεις με το θύμα παιδικής ηλικίας πραγματοποιούνται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση από τότε που έχουν αναφερθεί τα γεγονότα στις αρμόδιες αρχές,
 - β) οι συνεντεύξεις με το θύμα παιδικής ηλικίας πραγματοποιούνται, εφόσον είναι αναγκαίο, σε χώρους σχεδιασμένους ή προσαρμοσμένους για τον σκοπό αυτό,
 - γ) οι συνεντεύξεις με το θύμα παιδικής ηλικίας διεξάγονται, εφόσον απαιτείται, από επαγγελματίες εκπαιδευμένους προς τον σκοπό αυτό ή με την παρέμβασή τους,
 - δ) τα ίδια πρόσωπα, εάν αυτό είναι δυνατόν και κατά περίπτωση, διεξάγουν όλες τις συνεντεύξεις με το θύμα παιδικής ηλικίας,
 - ε) ο αριθμός των συνεντεύξεων είναι όσο το δυνατόν πιο περιορισμένος και οι συνεντεύξεις διεξάγονται όπου αυτό είναι αυστηρά αναγκαίο για τον σκοπό των ποινικών διαδικασιών,
 - στ) το θύμα παιδικής ηλικίας μπορεί να συνοδεύεται από τον νόμιμο εκπρόσωπό του ή, κατά περίπτωση, ένα ενήλικα της επιλογής του, εκτός αν έχει εκδοθεί αιτιολογημένη απόφαση για το αντίθετο σχετικά με αυτό το πρόσωπο.
4. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι στη διερεύνηση ποινικών υποθέσεων σχετικά με τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 1 και 2 όλες οι συνεντεύξεις με τα θύματα παιδικής ηλικίας ή, κατά περίπτωση, εκείνες που ο μάρτυρας είναι παιδί, μπορούν να μαγνητοσκοπηθούν, και ότι οι μαγνητοσκοπημένες συνεντεύξεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως αποδεικτικά στοιχεία στις ποινικές διαδικασίες ενώπιον των δικαστηρίων, σύμφωνα με τους κανόνες της εθνικής νομοθεσίας.
5. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι, κατά τις ποινικές διαδικασίες ενώπιον των δικαστηρίων σχετικά με τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 1 και 2, ότι το θύμα παιδικής ηλικίας μπορεί να τύχει ακρόασης χωρίς να είναι παρόν, κυρίως με τη χρήση των κατάλληλων τεχνολογικών μέσων επικοινωνίας.

Άρθρο 14

Πρόληψη

1. Κάθε κράτος μέλος επιδιώκει την αποθάρρυνση της ζήτησης που ευνοεί όλες τις μορφές εκμετάλλευσης που σχετίζονται με την εμπορία ανθρώπων.
2. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τις κατάλληλες δράσεις όπως εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα, ενδεχομένως σε συνεργασία με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, με σκοπό την ευαισθητοποίηση και τη μείωση του κινδύνου για τους ανθρώπους, ειδικότερα τα παιδιά να καταστούν θύματα της εμπορίας ανθρώπων.
3. Κάθε κράτος μέλος προωθεί την τακτική κατάρτιση των υπαλλήλων που ενδέχεται να έλθουν σε επαφή με θύματα και δυνητικά θύματα, περιλαμβανομένων των αστυνομικών που εργάζονται στην πρώτη γραμμή, με σκοπό να τους διευκολύνει να εντοπίζουν τα θύματα και τα δυνητικά θύματα της εμπορίας ανθρώπων.
4. Με την επιφύλαξη του κοινοτικού δικαίου, κάθε κράτος μέλος εξετάζει τη λήψη μέτρων για να θεσπίσει ως ποινικό αδίκημα τη χρήση υπηρεσιών που αποτελούν αντικείμενο εκμετάλλευσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 1, εφόσον ο χρήστης γνωρίζει ότι το πρόσωπο που παρέχει τις υπηρεσίες είναι θύμα ενός εκ των αδικημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 1.

Άρθρο 15

Εθνικοί εισηγητές ή ανάλογοι μηχανισμοί

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για τον διορισμό εθνικών εισηγητών ή τη δημιουργία ανάλογων μηχανισμών. Τα καθήκοντα των μηχανισμών αυτών περιλαμβάνουν τη διενέργεια εκτιμήσεων σχετικά με τις τάσεις που επικρατούν στον τομέα της εμπορίας ανθρώπων, τη στάθμιση των αποτελεσμάτων των δράσεων κατά της εμπορίας, καθώς και την υποβολή εκθέσεων.

Άρθρο 16

Εδαφικό πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα απόφαση ισχύει στο Γιβραλτάρ¹.

Άρθρο 17

Κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου

Η απόφαση-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων καταργείται.

Άρθρο 18

Υλοποίηση

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν προς την παρούσα απόφαση-πλαίσιο το αργότερο [τριάντα μήνες μετά την έκδοση].
2. [Τριάντα μήνες μετά την έκδοση], τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου και στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων μεταφοράς στο εθνικό τους δίκαιο των υποχρεώσεων που τους επιβάλλει η παρούσα απόφαση-πλαίσιο. Το Συμβούλιο, το αργότερο [τέσσερα έτη μετά την έκδοση], και βάσει έκθεσης που περιέχει τα στοιχεία αυτά, καθώς και γραπτής έκθεσης της Επιτροπής, αξιολογεί τον βαθμό κατά τον οποίο τα κράτη μέλη έχουν λάβει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθούν με την παρούσα απόφαση-πλαίσιο.

Άρθρο 19

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο τίθεται σε ισχύ την ημέρα της δημοσίευσής της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*

¹ Με την επιφύλαξη της επιβεβαίωσης από τις ΙΣ και ΗΒ.